

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1039/2022
11.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Радмиле Драгичевић Дичић и Милене Рашић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Аднана Алибашића и др., због кривичног дела убиство из члана 113. Кривичног законика и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног Аднана Алибашића, адвоката Милана Ранића и браниоца окривљеног АА, адвоката Мирзе Рамусовића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Пазару К 4/21 од 04.04.2022. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 370/22 од 15.07.2022. године, у седници већа одржаној дана 11.10.2022. године, већином гласова је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених Аднана Алибашића и АА, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Пазару К 4/21 од 04.04.2022. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 370/22 од 15.07.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару, оглашени су кривим и то: окривљени Аднан Алибашић, због кривичног дела убиство из члана 113. КЗ, за које је утврђена казна затвора у трајању од 12 година и 6 месеци, због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1.КЗ, за које је утврђена казна затвора у трајању од једне године и новчана казна у одређеном износу од 100.000,00 динара и због кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278. став 5. у вези става 4. и става 1. КЗ, за које је утврђена казна затвора у трајању од једне године, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 14 година и новчану казну у одређеном износу од 100.000,00 динара, коју је окривљени дужан да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, те је одређено да ће суд, уколико окривљени не плати изречену новчану казну у остављеном року, исту заменити казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора; окривљеном се на основу члана 63. став 1. и 4. КЗ у изречену јединствену казну затвора урачунава време проведено у притвору од 23.01.2020. године па надаље; окривљени АА, због кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ, за које је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и за кривично дело помоћ учиниоцу после

извршеног кривичног дела из члана 333. став 2. у вези члана 33. КЗ за које је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 10 месеци у коју се урачунава време проведено у притвору од 23.01.2020. године до 17.03.2020. године. На основу члана 87. у вези члана 348. став 6. КЗ, према окривљеном Аднану Алибашићу је изречена мера безбедности одузимања предмета – пиштоља марке „...“, марке ..., означеног фабричког броја са три чауре и три метка у буренцету пиштоља и три метка са натписом „...“. Окривљени су на основу члана 264. ЗКП обавезани да Вишем суду у Новом Пазару на име паушала плате износ од по 40.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења као и да надокнаде трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд одлучити накнадно посебним решењем. Оштећени ББ, ВВ, ГГ и ДД су на основу члана 258. став 4. ЗКП, упућени на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости су поднели:

-бранилац окривљеног Аднана Алибашића, адвокат Милан Ранић, због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепену суду, али другом већу, на поновно суђење или да обе пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе на основу члана 423. тачка 1) ЗКП, у вези члана 19. КЗ, због кривичног дела убиства и на основу члана 423. тачка 1) ЗКП у вези члана 20. КЗ због кривичног дела изазивање опште опасности, као и да, сходно одредби члана 488. став 2. ЗКП, суд обавести браниоца о седници већа; и

-бранилац окривљеног АА, адвокат Мирза Рамусовић, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепену суду на поновно суђење.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених су неосновани.

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног Аднана Алибашића у захтеву за заштиту законитости истиче да је на штету окривљеног погрешно примењен закон с обзиром на то да је кривично дело убиства учињено у нужној одбрани, а кривично дело изазивање опште опасности у крајњој нужди, са образложењем да у чињеничном опису кривичног дела у изреци пресуде стоји да је окривљени критичном приликом био нападнут и да је из револвера испалио два пројектила, а након што му је неко од нападача нанео убодносечну рану у пределу

леве слабине, тако да се, према ставу одбране, из таквог чињеничног описа види да напад према окривљеном није само предстојао, већ да је исти и отпочео када су га петорица снажних младића ударала по глави, што очигледно значи да је тај напад био противправан и усмерен на његово лишавање живота, имајући притом у виду да је окривљени услед задобијених повреда обилно крварио и трпео болове јаког интензитета. Полазећи од утврђених чињеница да је одбрана окривљеног била истовремена са нападом којом приликом је окривљени задобио тешку телесну повреду чија локација – слабински део леђа, указује на намеру нападача да окривљеног лише живота, те да је окривљени покушао да се одбрани на начин који неће угрозити животе нападача, већ да их само заплаши тако што је цев револвера окренуо према улазним вратима ресторана и испалио два пројектила од којих је један стицајем околности погодио сада пок. ЂЂ, док је други истовремено погодио оштећене ВВ и ДД, то, према наводима захтева, интензитет одбране коју је окривљени предузео одговара карактеру, природи и интензитету напада из којих разлога је погрешан став првостепеног суда да се окривљени не може позивати на институт нужне одбране, јер је критичном приликом изазвао тучу.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Аднана Алибашића којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, Врховни касациони суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Према одредби члана 19. став 2. КЗ, нужна одбрана је она одбрана која је неопходно потребна да учинилац од свог добра или добра другог одбије истовремени противправни напад.

Према одредби члана 20. став 2. КЗ, крајња нужда постоји када је дело учињено ради тога да учинилац отклони од свог добра или добра другог истовремену нескривљену опасност која се на други начин није могла отклонити, а при том учињено зло није веће од зла које је претило.

Из чињеничног описа дела у изреци правноснажне пресуде произлази да је окривљени Аднан Алибашић у време и на месту ближе описаним у изреци пресуде, када су му способност схватања значаја дела и могућност управљања поступцима биле смањене, али не битно, свестан својих дела чије је извршење хтео, уз истовремену свест о забрањености својих дела, другог лишио живота, на тај начин што је након краће расправе на спрату ресторана са сада пок. ЂЂ, са којим су заједно за столом седели оштећени ВВ, ГГ, сведоци ЕЕ и тада малолетни ЖЖ, сишао у приземље ресторана, па је када су са првог нивоа ресторана у приземље сишли оштећени ВВ и ГГ, сведоци ЕЕ и малолетни ЖЖ, као и сада пок. ЂЂ, устао и оштећенима рекао: „Не може овде нико да се прави мангуп осим мене“, при чему су га сведоци ЗЗ и ИИ, задржавали да не крене у правцу оштећених – физички нападне сада пок. ЂЂ, па је окривљени АА, пошто му је окривљени Аднан Алибашић дао знак, показујући на пок. ЂЂ „то је тај“, задао ударце сада пок. ЂЂ, услед чега је настала туча између окривљеног АА и сада пок. ЂЂ и осталих, па је у насталој тучи окривљени Аднан Алибашић из појаса извадио описани пиштољ и оштећеном ГГ корицама пиштоља задао један ударац у слепоочни – потиљачни део главе, наневши му описану лаку телесну повреду, након чега је приликом гужве која је настала, окривљени Аднан

Алибашић од НН лица задобио тешку телесну повреду у виду убодносечне ране у пределу леве слабине, нанесену дејством шиљка и оштрицом ножа и лаку телесну повреду у виду неколико мањих огреботина у пределу главе, насталу дејством руба нокта, односно гребанем, такође од НН лица, да би затим окривљени Аднан Алибашић из релативне близине са удаљености не веће од 1 м, док се налазио у стојећем положају испалио један пројектил којим је погодио оштећеног ЂЂ, док је исти био у стојећем – усправном положају, својом левом бочном страном, окренут ка повредном оружју, са подигнутом левом руком и подигнутом левом половином грудног коша у односу на десну наневши му описану тешку телесну повреду која је у моменту наношења била опасна по живот, а услед које је касније наступила смртна последица оштећеног.

По налажењу овога суда, из наведеног чињеничног описа радње извршења дела, из изреке пресуде не произлази да је окривљени испаливањем два пројектила из пиштоља у правцу оштећеног предузимао неопходно потребну одбрану да би од себе одбио истовремени противправни напад. Наиме, критичном приликом је дошло до физичког сукоба – туче између окривљених Аднана Алибашића и АА и сада пок. ЂЂ и осталих, због чега је у контексту примене института нужне одбране неопходно посматрати конкретан животни догађај као целину и у оквиру њега целокупно понашање окривљеног, а не само један изоловани сегмент укупног дешавања како то чини бранилац, у смислу навода захтева.

У конкретном случају, окривљени Аднан Алибашић је непосредно пре него што је лишио живота сада пок. ЂЂ испаливањем једног пројектила из пиштоља из релативне близине, изазвао физички сукоб, иако су га унеколико наврата сведоци ИИ и ЗЗ од истог одвраћали, тако што се најпре оштећенима обратио речима: „Не може нико овде да се прави мангуп осим мене“, а затим окривљеном АА дао знак да нападне сада пок. ЂЂ, што је овај учинио задавањем више удараца сада пок. ЂЂ у пределу главе, услед чега је настала туча између окривљеног АА и сада пок. ЂЂ и осталих, у којој је окривљени Аднан Алибашић из појаса извадио пиштољ и оштећеном ГГ корицама пиштоља задао један ударац у леви слепоочни потиљачни предео главе наневши му лаку телесну повреду у виду раздерне ране на глави.

Дакле, стоји чињеница да је окривљени, у тучи до које је дошло пре испаливања пројектила у оштећеног, задобио тешку телесну повреду у виду убодносечне ране у пределу леве слабине која је нанесена дејством шиљка и оштрице ножа од стране НН лица. Међутим, по оцени овог суда, у ситуацији када је окривљени овај физички напад сам изазвао и у истом учествовао давањем знака окривљеном АА да физички нападне оштећеног ЂЂ, што је овај и учинио, а затим вађењем пиштоља из појаса и задавањем удараца корицама пиштоља у главу оштећеног ГГ чиме је започео напад пре него што је задобио телесне повреде од стране НН лица, не може се сматрати да је у тренутку испаливања пројектила из пиштоља из релативне близине у правцу оштећеног постојао противправни напад на окривљеног од стране оштећеног и других учесника догађаја, како то одбрана указује у захтеву. Имајући у виду све околности конкретног случаја, по налажењу овога суда, поступање окривљеног није било мотивисано свешћу да се брани, већ су његова свест и воља били усмерени на лишење живота оштећеног, па следствено изнетом, не може бити говора о деловању окривљеног у нужној одбрани у смислу члана 19. став 2. КЗ.

Према томе, у радњама окривљеног описаним у ставу I чињеничног описа дела у изреци правноснажне пресуде стичу се сва субјективна и објективна законска обележја кривичног дела убиства из члана 113. КЗ, за које је правноснажном пресудом оглашен кривим, па се супротни наводи захтева браниоца окривљеног Аднана Алибашића, оцењују као неосновани.

Поред изложеног, из чињеница и околности наведених у чињеничном опису дела у ставу II изреке правноснажне пресуде произлази да се у радњама окривљеног стичу сва законска обележја кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278. став 5. у вези става 4. и става 1. КЗ.

Стога су оцењени као неосновани наводи захтева браниоца да је окривљени Аднан Алибашић у односу на испаливање другог пројектила из пиштоља са удаљености која је била већа од 1 метра (неколико тренутака након што је испалио пројектил који је усмртио оштећеног ЂЂ), који је погодио оштећене ВВ и ДД, поступао у крајњој нужди у смислу члана 20. КЗ, јер из чињеничног описа дела у изреци пресуде произлази да је окривљени започео напад и да није постојала истовремена нескривљена опасност која је претила њему или неком другом лицу, као основ који искључује противправност учињеног дела.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је захтев браниоца окривљеног Аднана Алибашића оценио као неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости истиче да се побијана правноснажна пресуда заснива на доказу на коме се по одредбама Законика о кривичном поступку не може заснивати и то на пресуди Вишег суда у Новом Пазру Спк 3/21 од 03.03.2021. године донетој на основу Споразума о признању кривичног дела са саоптуженим ЈЈ.

Изнете наводе захтева, браниоца окривљеног АА, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Одредба члана 405. став 1. ЗКП, омогућује суду да на главном претресу изведе доказ вршењем увида у исправе које служе као доказ, па је првостепени суд у конкретном случају поступио у свему законито када се на главном претресу упознао са садржином правноснажне пресуде Вишег суда у Новом Пазару Спк бр.3/21 од 03.03.2021. године, којом су прихваћени споразуми о признању кривичног дела закључени између заменика Вишег јавног тужиоца у Новом Пазару, окривљених КК, ЛЛ и ЈЈ и њихових бранилаца. У конкретном случају, супротно наводима захтева окривљеног АА, суд на основу наведених пресуда није утврђивао чињенице везане за постојање кривичних дела због којих је окривљени АА, оглашен кривим, већ је иста била предмет оцене првостепеног суда, али само у погледу формалних услова везаних за ту пресуду, што значи да је из ње утврђено да је донета од стране за то надлежног суда, да представља веродостојну исправу која је изведена као доказ из које је утврђено да су наведени саоптужени у предметном догађају оглашени кривим због кривичног дела помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела из члана 333. став 3. у вези

члана 33. КЗ и осуђени на наведене казне затвора, што јасно произлази из образложења првостепене пресуде на страни 24, став 4.

Следствено изнетом, Врховни касациони суд је оценио као неоснован и захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Весна Веселиновић,с.р.**

**Председник већа - судија
Бата Цветковић,с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић